

Rapport

Datum: 29 november 2007
Rapportnummer: 2007/281

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het LBIO te Gouda hem bij brief van 18 juli 2006 heeft verzocht de achterstand in de kinderalimentatie van € 45 binnen tien dagen te betalen alvorens tot inning zou worden overgegaan, maar dat hij deze brief pas op de dag dat deze termijn verstreek, op 28 juli 2006, heeft ontvangen.

Beoordeling

Algemeen

Verzoeker heeft twee kinderen waarvoor hij kinderalimentatie moet betalen. De rechter heeft bij uitspraak van 14 september 2005 bepaald dat hij voor zijn oudste zoon maandelijks € 129 moet bijdragen; voor zijn jongste zoon € 116.

Aangezien verzoeker niet maandelijks het gehele bedrag betaalde, schakelde zijn ex-echtgenote in mei 2006 het LBIO in. Volgens haar opgave voldeed verzoeker niet de wettelijk opgelegde indexering en had hij in de maand mei 2006 te weinig overgemaakt, omdat hij kledingkosten en een bijdrage voor het feestje van een van zijn zoons (€ 45) had verrekend met de kinderalimentatie. Het LBIO schreef verzoeker op 27 juni 2006 aan met het verzoek binnen drie weken betaalbewijzen te sturen waaruit zou blijken dat hij wel aan zijn betalingsverplichting had voldaan. Zou verzoeker hieraan voldoen, dan zou het LBIO de inning niet overnemen.

Verzoeker nam daarop op 7 juli 2006 telefonisch contact op met het LBIO om uit te leggen dat er afspraken waren gemaakt over de toegepaste verrekeningen en om door te geven dat de betalingsbewijzen onderweg waren.

Op 10 juli 2006 had verzoeker extra betalingen verricht. Deze betalingsbewijzen stuurde verzoeker op 14 juli 2006 toe. Het betrof bewijzen omtrent de indexering en een nabetaling voor een van de zoons voor de maand mei 2006. De nabetaling voor de andere zoon ten bedrage van € 45 bleef achterwege.

Daarop nam het LBIO op 18 juli 2006 contact op met verzoekers ex-echtgenote. Zij gaf aan de € 45 niet als kinderalimentatie te zien. Diezelfde dag werd verzoeker aangeschreven om dit resterende bedrag alsnog binnen tien dagen aan zijn ex-echtgenote over te maken, anders zou de inning worden overgenomen.

Op 1 augustus 2006 nam het LBIO telefonisch contact op met de ex-echtgenote om te vragen of zij het bedrag had ontvangen. Dit bleek niet het geval te zijn. Daarom stuurde het LBIO verzoeker op 1 augustus 2006 een brief waarin het kenbaar maakte dat het de inning had overgenomen.

Diezelfde dag stuurde verzoeker het LBIO zijn reactie op de brief van het LBIO van 18 juli 2006. Hij begon deze brief van 1 augustus 2006 met de mededeling dat hij de brief van het LBIO pas op 28 juli 2006 had ontvangen. Verder herhaalde hij zijn standpunt ten aanzien van de gestelde achterstand, dat deze er niet zou zijn.

Op deze brief reageerde het LBIO op 4 augustus 2006. Hierin werd niet ingegaan op de late ontvangst van de brief. Wel op de door verzoeker aangedragen argumenten met een antwoord waarom het niet mogelijk is kinderalimentatie te verrekenen.

Daarop nam verzoeker op 7 augustus 2006 telefonisch contact op met het LBIO. Hij gaf hierin onder meer aan dat hij de brief van 18 juli 2006 pas op 28 juli 2006 had ontvangen en dat op dat moment de gestelde termijn van tien dagen al was verstreken. Verzoeker vond dat de termijn op het moment van ontvangst pas zou dienen te beginnen. De medewerker van het LBIO deelde deze mening niet.

Op 15 augustus 2006 diende verzoeker een klacht in bij het LBIO over de gang van zaken. Verzoeker was onder meer de mening toegedaan dat de brief van 18 juli 2006 aangetekend had moeten worden verzonden. Deze klacht werd bij brief van 29 augustus 2006 niet gegrond geacht.

De Nationale ombudsman ontving verzoekers klacht op 27 september 2006; verzoeker kon zich niet vinden in het standpunt van het LBIO.

I. Bevindingen

1. Verzoeker klaagde er bij het LBIO over dat het LBIO hem bij brief van 18 juli 2006 heeft verzocht de achterstand in de kinderalimentatie van € 45 binnen tien dagen te betalen alvorens tot inning zou worden overgegaan. Verzoeker heeft deze brief pas op 28 juli 2006 ontvangen, op het moment dat de gestelde termijn al was verlopen. Het LBIO heeft de inning op 1 augustus 2006 overgenomen. Bij brief van dezelfde datum schreef verzoeker dat hij de brief pas op 28 juli 2006 had ontvangen. In een telefoongesprek van 7 augustus 2006 gaf een medewerker van het LBIO volgens verzoeker aan dat het LBIO aan vertragingen met poststukken geen boodschap heeft en de zaak gewoon doorzet, zelfs indien hij alsnog zou overgaan tot betaling van de € 45. Verzoeker was van mening dat dergelijke brieven per aangetekende post verzonden zouden moeten worden.

2. In reactie op verzoekers klachtbrief van 15 augustus 2006 schreef het LBIO in zijn brief van 29 augustus 2006 ten aanzien van dit klachtonderdeel dat verzoeker wel stelde dat hij deze brief pas op 28 juli 2006 had ontvangen maar dat hij dit niet met bewijzen, zoals een kopie van de envelop met poststempel, had onderbouwd. Het LBIO schreef daarnaast ook nog:

"Dat het latere schrijven van 18 juli 2006 niet per aangetekende post aan u werd verzonden, en u mogelijk eerst eind juli 2006 heeft bereikt, acht ik niet zodanig

onzorgvuldig dat het incasso door het LBIO niet gerechtvaardigd zou zijn. Het LBIO had ook zonder de verzending van die brief tot de overname van de inning kunnen overgaan. Uw klacht hierover acht ik dan ook (...) ongegrond."

3. Verzoeker wendde zich op 27 september 2006 tot de Nationale ombudsman. Hij vond dat een dergelijk ultimatum ten minste aangetekend diende te worden verzonden.

4. De Nationale ombudsman lichtte verzoeker in de brief van 29 november 2006 reeds toe dat er voor het LBIO geen verplichting bestaat deze brief aangetekend te verzenden (zie Achtergrond, onder 1.). Naar dit deel van de klacht zou de Nationale ombudsman geen onderzoek verrichten.

5. Het LBIO reageerde op deze klacht in zijn brief van 24 januari 2007. Daarin schreef de directeur dat het eerder ingenomen standpunt van 29 augustus 2006 als herhaald en ingelast diende te worden beschouwd. De directeur vervolgde zijn brief met de constatering dat verzoekers klacht zich veeleer richtte op de vraag of het LBIO de incasso op 1 augustus 2006 ter hand had mogen nemen, terwijl verzoeker kennelijk eerst op 28 juli 2006 de bewuste sommatie van 18 juli 2006 had ontvangen. Hij schreef dat het argument over de late postbezorging in zichzelf onvoldoende was om de overname van de incasso als onzorgvuldig te bestempelen. De mogelijk late ontvangst hoefde niet voor risico van het LBIO te komen, aldus de directeur. Blijkens informatie op de website van TNT post wordt 95% van de post binnen 24 uur bezorgd (in 2006 is 97% van de zakelijke post de volgende dag bezorgd, aldus de website van TNT post (N.o.)). Het LBIO had dit standpunt nog toegelicht in een brief aan verzoeker van diezelfde datum (zie onder 6.).

Voor zover de brief inderdaad pas op 28 juli 2006 zou zijn ontvangen, vervolgde de directeur, dan zaten er tussen de ontvangst van de brief en de overname van de incasso op 1 augustus 2006 nog vier dagen waarop verzoeker tot betaling had kunnen overgaan. Juist omdat hij het schrijven, volgens zijn eigen zeggen, zo laat ontving, mag worden verondersteld dat hij, indien hij alsnog had willen voldoen aan dat verzoek, onverwijld tot betaling zou zijn overgegaan en niet tot 7 augustus 2006 had gewacht om contact met het LBIO op te nemen. Van een iets latere betaling, bijvoorbeeld verricht binnen tien dagen na 28 juli 2006, of zelfs kort daarna, was de directeur niets gebleken. Daarom was er voor het LBIO geen reden om de termijn ten gevolge van de mogelijk late postbezorging te verlengen en de incasso daarom niet over te nemen.

Met betrekking tot de opmerking van de medewerker van het LBIO merkte de directeur nog het volgende op. Pas op een zeer laat moment nam verzoeker contact op met het LBIO, op de tiende dag na 28 juli 2006. Daarnaast bleek hem uit de telefoonnotitie van het gesprek van 7 augustus 2006 niet dat verzoeker dit daadwerkelijk met de medewerker had besproken, in tegenstelling tot wat verzoeker stelde in zijn brief.

In antwoord op de vraag waarom de ontvangstgerechtigde op 1 augustus 2006 was benaderd om te verifiëren of de € 45 was overgemaakt op haar rekening en verzoeker niet, schreef de directeur onder meer het volgende. Betalingsplichtigen weigeren vaker om het LBIO betalingsbewijzen te sturen. In dat geval biedt een telefoongesprek met de ontvangstgerechtigde snel uitkomst en kan het incassotraject snel worden voortgezet, dan wel worden gestopt. Voorts kan een betalingsplichtige beweren dat hij heeft betaald, maar blijkt in de praktijk regelmatig dat dit niet is gebeurd. Het komt ook regelmatig voor dat de betalingsplichtige naar de ontvangstgerechtigde verwijst om de betaling te verifiëren.

De directeur acht de klacht niet gegrond, omdat het LBIO op 1 augustus 2006 nog niet op de hoogte was van de late postbezorging en er nadien nog niet op korte termijn tot betaling werd overgegaan, hetgeen van de betalingsplichtige had mogen worden verwacht.

6. De brief die het LBIO verzoeker op 24 januari 2007 stuurde bevatte onder meer de volgende passages:

"U schrijft dat u het schrijven van het LBIO d.d. 18 juli 2006 waarin u werd verzocht alsnog binnen 10 dagen 45 euro aan (uw ex-echtgenote; N.o.) te betalen pas op de laatste dag van de betalingstermijn ontving waardoor overname niet meer te voorkomen was. De post in uw regio zou er wel vaker langer over doen. Of u het schrijven nu inderdaad wel of niet een dag voor het aflopen van de betalingstermijn heeft ontvangen valt voor mij niet na te gaan. U hebt het evenmin aangetoond. Het komt in ieder geval zelden voor in Nederland dat de post langer dan 3 werkdagen onderweg is.

Op de door u meegezonden kopie van het schrijven van 18 juli 2006 schreef u dat u dat schrijven eerst op 28 juli 2006 had ontvangen. Tussen het moment van de overname van de inning d.d. 1 augustus 2006 en de ontvangst van voormelde brief op 28 juli 2006 zaten dus 4 dagen, waarop u evenmin tot betaling overging. Evenmin ging u vlak daarna alsnog over tot betaling.

U belde vervolgens op 7 augustus 2006 (de tiende dag nadat u het schrijven van het LBIO ontving) het LBIO op met de mededeling dat u het niet eens was met de achterstand van € 45 en dat u een klacht wilde indienen. Dit wijst er dus evenmin op dat wanneer u het schrijven d.d. 18 juli 2006 binnen de in Nederland gebruikelijke termijn voor postverzending had ontvangen ook had betaald.

Juist omdat u het schrijven, naar uw zeggen, zo laat ontving, mag worden verondersteld dat u, indien u alsnog had willen voldoen aan dat verzoek, onverwijld alsnog tot betaling was overgegaan en niet tot 7 augustus 2006 had gewacht om contact met het LBIO op te nemen ter zake het willen indienen van een klacht."

7. Verzoeker reageerde op het standpunt van de directeur van het LBIO bij brief van 15 maart 2007. Hij herhaalde zijn standpunt ten aanzien van onder meer het aangetekend

versturen en de irrelevantie van de betalingsomschrijving, maar kaartte vooral aan dat hij als betalingsplichtige in de veronderstelling had verkeerd dat hij aan zijn betalingsverplichting had voldaan en desondanks toch werd geconfronteerd met overname van de inning met bijbehorende kosten. Volgens hem was de € 45 niet bedoeld als extra bijdrage voor het kinderfeestje van een van zijn zoons. De betalingsomschrijving ("bijdrage verjaardagsfeestje (...)") op het bankafschrift was volgens hem niet leidend.

Hij schreef tevens dat hij in het telefoongesprek van 7 augustus 2006 nog een betalingsaanbod had gedaan, maar hierop had hij te horen gekregen dat de overname op 1 augustus 2007 reeds in werking was gezet en niet meer teruggedraaid kon worden.

Hiervan bleek overigens niet in de telefoonnotitie die de medewerker had opgemaakt, aldus verzoeker.

Verzoeker lichtte niet toe waarom hij niet eerder dan 7 augustus 2006 telefonisch contact had opgenomen met het LBIO. Daarnaast gaf verzoeker aan niet meer over de envelop van de bewuste brief te beschikken.

8. De directeur van het LBIO ging in zijn reactie van 11 mei 2007 in op wat verzoeker in zijn brief had aangestipt. Ten aanzien van het aangetekend versturen, merkte de directeur ten overvloede op dat het belang voor aangetekende verzending vooral is gelegen in het feit te kunnen bewijzen dat een persoon daadwerkelijk een bepaald poststuk heeft ontvangen en niet eens zozeer de datum waarop. Daarnaast doet zich de vraag voor of verzoeker bij een dergelijk late ontvangst van de volledige termijn van tien dagen gebruik had mogen maken, of dat hij onverwijld op 28 juli 2006 had dienen te betalen (per telefonische overmaking of contant aan de ontvangstgerechtigde) of had moeten reageren naar het LBIO. Naar zijn mening had van verzoeker verwacht mogen worden dat hij direct na de ontvangst van de brief van 18 juli 2006 de achterstand had voldaan en contact met het LBIO had opgenomen, aldus de directeur.

Met betrekking tot het betalen van de bewuste € 45, vroeg de directeur zich af of verzoeker wel genegen was geweest dit bedrag te betalen, zoals verzoeker heeft gesteld (hij zou op 7 augustus 2006 alsnog een betalingsaanbod hebben gedaan). Immers, hij betaalde dit bedrag niet alsnog kort voor of zelfs kort na de overname. Ook op 7 juli 2006 had verzoeker in een telefoongesprek aangegeven de achterstand te zullen voldoen, maar op 10 juli 2006 heeft hij dit bedrag niet ook overgemaakt, terwijl de rest wel werd betaald.

Over de omschrijving die op het bankafschrift was gegeven, merkte de directeur nog op dat het in het licht van artikel 6:43 van het Burgerlijk Wetboek (BW) (zie Achtergrond, onder 2.) wel degelijk relevant is welke omschrijving er bij een betaling wordt genoemd. Een dergelijke omschrijving is immers leidend, al helemaal als er sprake is van diverse verbintenissen (afspraken/verplichtingen) waarop de betaling kan worden toegerekend (waaronder de kinderalimentatie alsmede de "afpraak" ter zake het kinderfeestje).

De directeur was al met al van mening dat verzoeker niet kon volhouden te ontkennen dat er een betalingsachterstand heeft bestaan. Het LBIO had volgens hem op 1 augustus 2006 op grond van toen bekende gegevens de incasso dan ook terecht op zich genomen.

II. Beoordeling

9. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

10. Verzoeker had aangegeven dat hij met zijn ex-echtgenote een mondelinge afspraak had gemaakt over de kosten voor het verjaardagsfeestje van een van zijn zoons. Het LBIO deed hiernaar navraag bij de ex-echtgenote, maar zij ontkende het bestaan ervan. Volgens haar was dit een extra betaling en moest het niet als kinderalimentatie worden opgevat. De Nationale ombudsman neemt in dit soort situaties het standpunt in dat wanneer een mondelinge afspraak wordt betwist, het LBIO met deze afspraak geen rekening behoeft te houden. Het is aan de rechter om hierover uitsluitel te geven. Tot dat moment kan het LBIO niet anders dan gevolg geven aan hetgeen in de uitspraak van de rechter is opgenomen of aan op schrift tussen betalingsplichtige en ontvangstgerechtigde vastgelegde afspraken.

Dat dit geld bestemd was voor het kinderfeestje, kan geen twijfel lijden. De omschrijving op het betalingsafschrift geeft dit duidelijk aan. In tegenstelling tot hetgeen verzoeker aanvoert, is deze omschrijving wel degelijk leidend. Artikel 6:43 BW is daar helder in.

Op 1 augustus 2006 heeft het LBIO bij de ex-echtgenote navraag gedaan of zij de resterende € 45 had ontvangen. Dit bleek niet het geval te zijn. De Nationale ombudsman acht het niet noodzakelijk dat het LBIO ook bij de betalingsplichtige navraag doet naar het overmaken van de gelden.

Verzoekers klacht betreft het feit dat de brief waarin deze fatale termijn werd genoemd hem pas na tien dagen, de dag waarop deze termijn verstreek, heeft bereikt. Hij stelt zich op het standpunt dat deze brief aangetekend had moeten worden verzonden. Zoals de Nationale ombudsman al heeft aangegeven in zijn brief van 29 november 2006, bestaat er geen verplichting voor het LBIO om vervolgcorrespondentie aangetekend te versturen.

Niet is komen vast te staan dat deze brief verzoeker inderdaad pas op de tiende dag heeft bereikt. Immers, verzoeker kan de envelop waarin de brief zat, niet meer overleggen. Gelet op de gegevens van TNT post werd in 2006 97% van de zakelijk aangeboden post de volgende dag bezorgd. Een vertraging met tien dagen komt de Nationale ombudsman voor als hoogst ongebruikelijk. Echter, voor zover de brief verzoeker inderdaad pas na tien dagen op een vrijdag heeft bereikt, had het in de rede gelegen dat verzoeker, gelet op de belangen die er in het spel waren, de eerstvolgende werkdag telefonisch contact had opgenomen met het LBIO. Verzoeker heeft niet aangegeven waarom hij hiervan heeft

afgezien. Wel heeft hij op dinsdag 1 augustus 2006 een brief geschreven waarin hij melding heeft gemaakt van de late ontvangst. Het had het LBIO gesierd dat het op deze mededeling was ingegaan in zijn reactie van 4 augustus 2006, of hierover telefonisch contact met verzoeker had opgenomen. Pas op 7 augustus 2006 heeft verzoeker zelf telefonisch contact gezocht met het LBIO, waarbij de vertraging ter sprake is gekomen. Overigens bleef verzoeker betwisten dat er een achterstand was.

De Nationale ombudsman gaat ervan uit dat verzoeker bedoelt erover te klagen dat het LBIO, ondanks de late ontvangst van de brief van 18 juli 2006, reeds per 1 augustus 2006 tot overname van de inning is overgegaan. De Nationale ombudsman is echter van oordeel dat de handelwijze van het LBIO niet in strijd is met het redelijkheidsvereiste. Nu verzoeker, hoewel hij wist dat de termijn verstreek, niet onmiddellijk contact heeft opgenomen met het LBIO en evenmin onmiddellijk tot betaling van de resterende € 45 is overgegaan, kon het LBIO in redelijkheid overgaan tot overname van de inning. Immers het LBIO wist niet van de late ontvangst, omdat verzoeker hoewel hij wist dat de termijn verstreek, het LBIO daar niet onmiddellijk op heeft geattendeerd.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 27 september 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer W. te Oisterwijk, met een klacht over een gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Gouda.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de directeur van het LBIO, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directeur verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen de directeur en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de directeur een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van de directeur gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 26 juni 2006 (ontvangen op 27 september 2006), met bijlagen, waaronder op deze zaak betrekking hebbende correspondentie tussen verzoeker en het LBIO.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 29 november 2006.

Standpunt van de directeur van 24 januari 2007.

Nadere informatie van het LBIO van 2 februari 2007, met bijlagen, waaronder de telefoonnotitie van het gesprek van 7 augustus 2006.

Reactie van verzoeker van 15 maart 2007.

Reactie van de directeur van 11 mei 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Brief van de Nationale ombudsman aan verzoeker van 29 november 2006

"Conform artikel 408, eerste lid van het eerste Boek van het Burgerlijk Wetboek dient de brief waarmee de onderhoudsplichtige in kennis wordt gesteld van het voornemen om over te gaan tot invordering van alimentatie met verhaal van kosten, te worden verstuurd met bericht van ontvangst. Dit voornemen werd u kenbaar gemaakt in de brief van 27 juni 2006. Het doel van dit voorschrift is dat op die manier onweerlegbaar komt vast te staan dat het poststuk ook daadwerkelijk op de bestemde plaats is aangekomen.

Aangezien er tegenwoordig niet meer wordt gewerkt met berichten van ontvangst, resteert alleen nog aangetekend verzenden. De Nationale ombudsman heeft in 2003 een rapport uitgebracht (nummer 370; u kunt dit rapport op www.nationaleombudsman.nl nalezen) waarin hij de minister de aanbeveling heeft gedaan in het vervolg de brieven waarin dit voornemen wordt uitgesproken, aangetekend te verzenden. De minister heeft uiteindelijk een andere werkwijze voorgesteld, waarmee de Nationale ombudsman akkoord is gegaan. Deze werkwijze houdt in dat wanneer binnen drie weken niet wordt gereageerd op de eerste brief van het LBIO, er een aangetekende brief zal worden gestuurd.

Maar zoals gezegd geldt deze werkwijze alleen voor de allereerste aanschrijving door het LBIO waarin het voornemen om de inning over te nemen wordt meegedeeld. Er is in dit wetsartikel niets vastgelegd over vervolgcorrespondentie van het LBIO. Er bestaat dan ook geen wettelijke verplichting om de brief waarin wordt aangegeven dat (binnen tien dagen) daadwerkelijk overgegaan zal worden tot overname van de inning, aangetekend te verzenden.

Samengevat: in uw geval heeft het LBIO u voor het eerst aangeschreven op 27 juni 2006. Deze brief hoeft het LBIO slechts aangetekend te verzenden als u niet binnen drie weken op deze brief had gereageerd. Uit de correspondentie die u met het LBIO hebt gevoerd blijkt dat u deze brief hebt ontvangen."

2. Artikel 43, zesde Boek van het Burgerlijk Wetboek

"1. Verricht de schuldenaar een betaling die zou kunnen worden toegerekend op twee of meer verbintenissen jegens een zelfde schuldeiser, dan geschiedt de toerekening op de verbintenis welke de schuldenaar bij de betaling aanwijst.

2. Bij gebreke van zodanige aanwijzing geschiedt de toerekening in de eerste plaats op de opeisbare verbintenissen. Zijn er ook dan nog meer verbintenissen waarop de toerekening zou kunnen plaatsvinden, dan geschiedt deze in de eerste plaats op de meest bezwarende en zijn de verbintenissen even bezwarend, op de oudste. Zijn de verbintenissen bovendien even oud, dan geschiedt de toerekening naar evenredigheid."